

**TARTU MAAKONNA  
RAHVARAAMATUKOGUDE  
2018. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

## Sisukord

Sissejuhatus .....	4
1. Põhilised tegevussuunad.....	4
2. Juhtimine .....	5
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud .....	5
2.2 Eelarve.....	6
2.3 Projektid .....	6
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng .....	7
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest .....	8
2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused .....	8
2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised .....	10
2.4.4 Erialahariduse omandamine .....	10
2.4.5 Töötajate tunnustamine .....	10
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine .....	10
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele .....	11
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas.....	11
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine .....	12
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	15
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine .....	15
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.....	15
4.3 RVL teenindus.....	17
4.4 Laste- ja noorteteenindus.....	17
4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine .....	17
4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine.....	18
4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine .....	19
4.4.4 Laste- ja noorteüritused .....	20
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused .....	20
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond .....	21
4.6.1 kohalikul tasandil .....	21
4.6.2 riiklikul tasandil.....	21
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.....	21
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.....	21
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded.....	22

4.9 Andmebaasid .....	22
5. 2019. aasta tegevused .....	22
LISA 1. Personali koolitus .....	23
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	24
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid .....	25
LISA 4. Laste ja noorteüritused .....	26
LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine .....	32

## Sissejuhatus

Tabel 1

Maakonna/li nna nimi	Elanike arv (01.12.1 7)	KOV-de arv maakonn as	Üldkasutatav ate raamatukogu de arv	Harukogu de arv	Teenindus punktide arv*	Kokku
Tartu	55284	7	43	9	6	58

### Võrdlusarvud aastad      **2017**      **2018**

• Teenindatavate arv	52883	55284	+ 2401
• Raamatukogude arv kokku	47	52	+ 5
• Haruraamatukogude arv	9	9	+ -
• Välisteeninduspunktide arv	9	6	- 3
• Interaktiivsete teenuste arv	16	21	+ 5
• Raamatukogutöötajate arv	61	67	+ 6

## 1. Põhilised tegevussuunad

Tartumaa rahvaraamatukogud täitsid statistilise aruande, keskraamatukogu kontrollis ja esitas Rahvusraamatukogule. Koondaruanne on koostatud Tartumaa raamatukogude poolt esitatud aruannete põhjal, link: <http://tmk.tartuvald.ee/wp-content/uploads/2019/02/Aastaaruanded-2018.zip>

Põhilised Kõrveküla raamatukogu poolt seatud eesmärgid aastaks täideti: toimus koostöös ETKA Andrasega seminar „Turunduse ja kommunikatsiooni võimalused raamatukogudes”, koolitusekursioon tutvumaks Ida-Virumaa raamatukogude, ajaloo- ja kultuuriväärtustega, koostööprojekt Tartu Linnaraamatukoguga pakkus 6 raamatukogutöötajate võimalust tutvuda Rootsiga ja Taani raamatukogudega, 60 raamatukogutöötajat osales Rahvusraamatukogu ja BSC koolituse projektis E-kogukond, E-kodaniku juhendajate koolitus, raamatukogudes tähistati väärikalt Eesti Vabariigi 100. aastapäeva: 25 raamatukogu 160 lugejat osales lugemisprojektis „Lugemiskingitus Eesti 100“; korraldati koostöös Tartu valla raamatukogudega XVII Tartumaa lasteraamatupäev „Meie Eesti”; osaleti ELK Nukitsa konkursis ja 4-ndate klasside ettelugemise võistluses.

Alatskivi raamatukogu ühines ERÜ Maaraamatukogude sektsiooni väljakutsega „Loeme ette 100 tundi“ ja korraldas menuka vanade ajanäitajate näituse „100 aja hammasratast“ ja lastele piirkondliku lugemisprojekti „Lugesdes lossi 2“. Elva ja Kõrveküla raamatukogud osalesid Tartu Linnaraamatukogu projektis „Jutupeatus ehk 100 Eesti ilukirjandusteost avalikus ruumis“. Tartumaal sai tähistuse Betti Alveri, Anna Haava, Ain Kaalepi, Andrus Kasemaa, Juhan Liivi, Kersti Merilaasi ja Gustav Suitsu looming. Kambja raamatukogu tegemistest väärivad esiletõstmist näitused „100 aastat asjalikku Eestit“ ja „Vana on uus“, toimusid koostöös Kambja kooliga. Koosa raamatukogu toob esile kingitusena Eestile koostööprojekti noortekeskusega, mille tulemusena ehiti küla lillehehesse, koostöös lasteaiaga värviti

raamatukogu juures olev kuur Kodavere triibuseeliku värvidesse. Lähte raamatukogu korraldas virtuaalnäituse „100 hetke raamatukogus“. Maarja-Magdaleena raamatukogus toimus koostööna Eesti Piibliseltsiga hõimurahvastele pühendatud näitus ja konverents. Pala raamatukogus toimus kogukonna ühisnäitus omakootud käterättidest „Vaaremade käepuudutus“, Rannu raamatukogu koostas Eesti 100. aastapäevaks ürituse kava „Jalutuskäik läbi 100 aasta Rannus“, Vedu raamatukogus toimus üritus , kus tutvuti eesti looduse varjatud saladustega nii sõnas kui pildis loodusfotograaf Sven Zaceki esitluse kaasabil.

Tartumaaga liitunud valdade raamatukogudes vahetus raamatukoguprogramm, RIKS-st tulid URRAM-isse üle Aakre, Hellenurme, Tabivere, Elistvere, Maarja-Magdaleena, Pala ja Lümäti raamatukogud, programmivahetusega erilisi probleeme ei tekkinud, lugejate teenindamine jätkus häireteta.

Elva Valla raamatukogud toovad välja muutustena uue dokumendihaldusprogrammi kasutuselevõttu: eelarve VERA keskkonnas, PMEN programm, dokumendid AMPHORAS ja OMNIVA e-arvekeskus. Seoses haldusreformiga tuli ka teistel raamatukogutöötajatel õppida kasutama uusi tarkvaraprogramme, lisandus bürokraatiat ja uusi tööülesandeid.

## 2. Juhtimine

### 2.1 Raamatukogudevõrgu struktuur ja nõukogud:

Muutused raamatukogude võrgus: Tartumaal teenindab kasutajaid kokku 52 raamatukogu, neist 9 haruraamatukogu ja üks maakonnaraamatukogu, võrreldes eelmise aastaga 5 raamatukogu rohkem.

Valdade keskraamatukogudena toimivad Lohkva, Puhja, Rannu, Rõngu.

Ühendatud rahva- ja kooliraamatukogusid on pärast haldusreformi 7: Alatskivi, Elva, Kambja, Kuuste, Lähte, Rannu ja Kõrveküla raamatukogu Härma harukogu.

Ühendatud ülesanded külamajade, postipunktide, muuseumide ja kultuuriasutustega on 11 raamatukogul. Postiteenuseid pakuvad raamatukogude tööajal Konguta, Luunja, Rannu, Roiu.

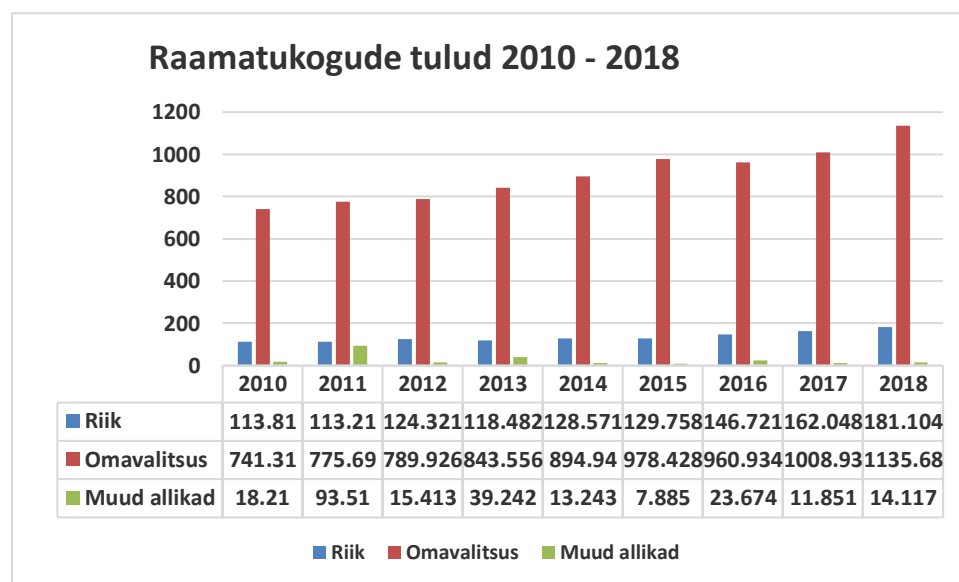
Seoses haldusreformiga ühtegi raamatukogu ei suletud ja koondamisi ei toimunud. Tartumaaga liitusid Aakre ja Hellenurme raamatukogud Valgamaalt ja Tabivere, Maarja-Magdaleena, Elistvere, Pala ja Lümäti raamatukogud Jõgevamaalt. Põlvamaa koosseisu läks Meeksi raamatukogu. Tartu linna haldusalasse Ilmatsalu raamatukogu, kuigi 2018. aasta jooksul toimus teavikute komplekteerimine ja täienduskoolituse korraldus Kõrveküla raamatukogu poolt. Elva Vallavolikogu 5.11.2018. aasta otsusega nr 1-3/88 otsustas vallavolikogu lõpetada Hellenurme külaraamatukogu tegevuse 31.12.2018 ning liita raamatukogu alates 01.01. 2019 Rõngu raamatukoguga, Hellenurme tegutseb edaspidi harukoguna.

2018. aastal võeti kasutusele Tartu valla raamatukogude uued põhimäärused, sealhulgas ka Kõrveküla raamatukogu põhimäärus <https://www.riigiteataja.ee/akt/405012019078> ja ühine kasutamise eeskiri <https://www.riigiteataja.ee/akt/402112018062> . Uued põhimäärused ja kasutamise eeskirjad kehtestati ka Elva valla raamatukogudele, leitavad Elva valla kodulehelt <https://www.elva.ee/hallatavad-asutused> .

## 2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.17. €	Seisuga 31.12.18 €	Muutus %
Eelarve kokku	1182,829	1330,902	12,518
sh keskraamatukogu	90,043	102,18	13,479
Personalikulu	714,26	799,083	11,875
sh keskraamatukogu	67,912	82,163	20,984
Komplekteerimiskulu	270,749	300,478	10,980
sh KOV-lt	163,425	182,577	11,719
sh riigilt	97,746	103,906	6,302
sh keskraamatukogu	12,189	12,981	6,497
sh KOV-lt	5,442	5,294	2,72
sh riigilt	6,155	6,665	8,285
Infotehnoloogiakulu	29,592	39,449	33,309
sh keskraamatukogu	0,603	0,953	58,043



## 2.3 Projektid

Tabel 3

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
<b>Alatskivi rk.-</b> Lugesdes lossi II - Kultuurkapital	Mai - okt.	300,00	680,00
<b>Elva Linnark.</b> – Raamatukogu 95 -	Sept.- dets.	200,00	680,00

Kultuurkapital Kunst raamatukokku – Tln Keskrk.	Juuni - dets.	600,00	672,00
<b>Kambja rk.</b> - „Kirja- ja kalamehe Vladislav Koržetsi kohtumine lugejatega Kambja raamatukogu 105. aastapäeva puhul“ - Kultuurkapital	IV kvartal	260,00	340,00
<b>Luunja valla keskrk.</b> - Luunja kirjanikud Luunja raamatukogudes - Kultuurkapital	16.01 - 28.02	400,00	873,49
Kultuuriloolised paigad. Rõuge Muinaspäev. KOV rahastus.	21.07	400,00	400,00
<b>Pala rk.</b> - Peipsiääre piirkonnast pärinevate vanade käterättide näituse korraldamine, Kultuurkapital	01.05 – 06.07	150,00	304,00
Koolielule pühendatud kirjandusliku puhkeõhtu "Koolitunnid tunnikontrolliga" korraldamine. - Kultuurkapital	06.08 – 26.10	187,00	252,56
<b>Rannu rk.</b> - Sangla raamatukogu 105- Kultuurkapital	1.-30.10	200,00	350,00
<b>Tabivere rk.</b> – Tartumaa XVII lasteraamatupäev „Meie Eesti“ - Kultuurkapital	22.02-20.04	250,00	740,00
<b>Võnnu rk.</b> - Gustav Suits 135 - Kultuurkapital	1.11.-30.12	300,00	344,00
<b>Kõrveküla rk.</b> - Tartumaa raamatukogutöötajate koolitusreis Ida- Virumaale, Kultuuriministeerium programmist Raamatukogude arendamine.	01.-31.05	500,00	2735,58
Raamatukogude töötajate juubelitoetused - Kultuurkapital	I ja II kvartal	900,00	900,00
<b>KOKKU</b>		<b>4647,00</b>	<b>9271,63</b>

Hinnanguliselt esitati projekte ja toetas Tartumaa raamatukogude üritusi ja raamatukogutöötajaid kõige enam Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupp, suureks abiks oli ka Kultuuriministeeriumi toetus raamatukogutöötajate koolitusreisi korraldamisel Ida-Virumaale.

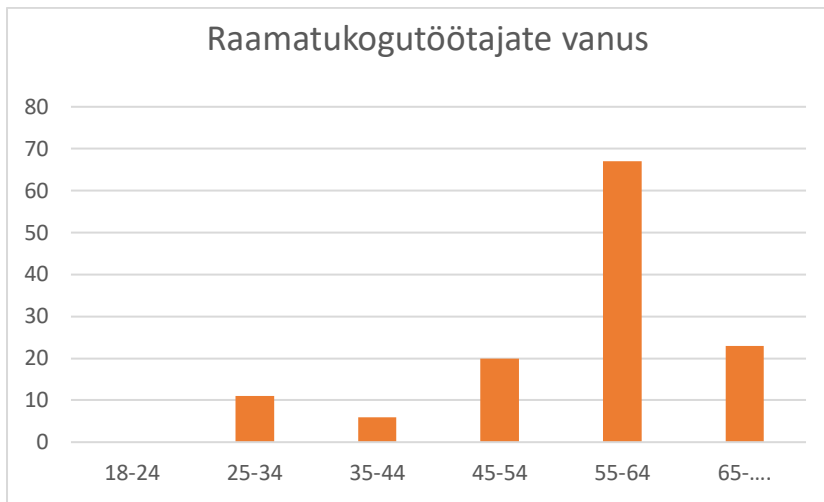
#### 2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Koosseis muutus Lähte Ühisraamatukogus, lisandus 0,5 töökohta, lugejatele avatud aeg pikenes. Raamatukogu teeninduspiirkonna elanike arv 2057 ja kasutajate arv 947.

Laeva raamatukogus töötaja jäi vanaduspuhkusele, uue töötaja koormus 0,75, lugejatele avatud aeg lühenes. Hellenurme raamatukogu töötaja saadeti 1. detsembrist vanaduspuhkusele, uus töötaja alates 1.01.2019, teenindab üheaegselt nii lugejaid kui Elva valla Palupera teenuskeskuse kliente, muutusid avatud ajad, avatud E,K,N kella 8-13.30 ja T kella 8-17.30.

Keskmine Tartumaa raamatukogude avatud aeg nädalas on 31 tundi, keskmine avatud päevade arv aastas 198, keskmine haruraamatukogude avatud aeg nädalas 27 tundi ja avatud päevade arv aastas 154.

Tartumaa raamatukogudes on 75 töötajat, neist 29 töötab osalise tööajaga, raamatukoguhoidjaid on 67, koosseis on 57, teisi töötajaid 8. Kaks töötajat töötab kahes erinevas raamatukogus osalise tööajaga. Aasta jooksul lahkus töölt 4 raamatukogutöötajat, üks neist läks lapsehoolduspuhkusele, uusi raamatukoguhoidjaid asus tööle 4. Ülikooliharidusega raamatukogutöötajaid on 34, nendest raamatukogundusharidusega 21, keskkharidusega raamatukoguhoidjaid on 33, neist 11 raamatukogundusharidusega, raamatukoguhoidja kutset omavad 42 töötajat.



#### 2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Raamatukogutöötajad osalesid kokku 370 koolitusel, koolitustunde kokku 3546, selleks kulutati eelarvest 9505 eurot. 60 raamatukogutöötajat osales Rahvusraamatukogu ja BCS Koolituse AS korraldatud E-kodaniku juhendajate koolitusel, Kõrveküla raamatukogu aitas nimetatud koolituse organiseerimisel kaasa toitlustamise ja ruumide kasutada andmise korraldamisel, samuti osalejate kutsumisel-registreerimisel. Rahvusraamatukogu korraldatud seminar „Isikuandmete kaitse raamatukogudes“ osales 16 raamatukogutöötajat, õppereisil Rootsi ja Taani raamatukogudes osales 6 raamatukogutöötajat. Kaks raamatukogutöötajat alustasid õpinguid RR kutsekoolitusel. Koolitustest ei võtnud osa nelja raamatukogu töötajat.

Tartumaa raamatukogutöötajad osalesid veel keelekursustel, paber- ja digidokumentide haldamise ja arhiveerimise kursustel, maa- ja rahvaraamatukogude suveseminaridel, esmaabi ja juhtimiskoolitustel, praktikal Tallinna Keskraamatukogus ja Harjumaa raamatukogudes, Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja Tartu Linnaraamatukogu poolt korraldatud õppepäevadel, Vabaharidusliidu koolitustel, TÜ infopädevuse koolitustel.

Lisa 1

#### 2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused

Tabel 4



Koolituse aeg	Koolituse teema	Koolitaja	Koolituse maht/kestus	Raamatukoguhoidjate arv/ KOV-de arv	Eelarve/Koolituseks kulutatud summa
14.02.18	Tammsaare ja Eesti 100; kirjastuse Raamatukodu tutvustus; 2017. aasta tööanalüüs	Maarja Vaino; Tiina Tammer, Andres Tiisler,  Hele Ellermaa, Merle Aas	4	37 / 7	175,00
14.-15.05.	Kultuuri ja ajalooline Ida-Virumaa, venekeelne väärtkirjandus	Hele Ellermaa, Elviira Sidorova	16	30 / 7	2340,00
12.09.18	Erialane info, Rootsi ja Taani raamatukogude külastamise muljed, NutiAkadeemia projekti tutvustus	Hele Ellermaa, Mare Sumberg, Viive Vink, Liivi Paumets, Anne Toome, Kaja Schultz, Kristi Kivilo, Kadri Naanu, Tiit Mauer	4	38 / 6	0,0
12.12.18	Väljasõit Tabivere ja Maarja-Magdaleena raamatukogudesse, aastalõpu seminar	Hele Ellermaa, Anne Aunap, Heidy Prükk	5	52 / 6	482,00
	<b>Koostööna korraldatud koolituspäevad</b>				
7.03.18	Raamatukogutöötajate piirkondlik seminar	ETK Andras: Monica Marfeldt, Krista Visas, Andres Kuusik	6	28 / 7	
10.-11.04. 12.-13.04 24.-25.04.	E-kodaniku juhendajate koolitused Kõrvekülas ja	BCS Koolitus AS, Rahvusraamatukogu	16	60 / 7	

26.-27.04	Elvas				
27.11.					
5.12.	Põlvas				
7.11.	Isikuandmete kaitse raamatukogudes	Marianne Meiorg	6	16 / 6	480,00

Koolitustel, millel osales kõige rohkem raamatukogutöötajaid, arendati infotöötaja kompetentsi.

### **2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised:** ettekanded, loengud, koolitused.

LISA 2

Raamatukogutöötaja kui teenindaja igapäevatöö koosneb suhtlemisest, raamatuürituste korraldamisel esinemisest.

### **2.4.4 Erialahariduse omandamine.**

Kutseõppes õpib kaks 2018. aastal tööle asunud erihariduseta töötajat. Erialaharidust keegi ei omanda.

### **2.4.5 Töötajate tunnustamine.**

Eesti Kultuurkapitali tänupreemia – Marika Soots, Heli Täpsi, Tiina Teder.

ERÜ tänukiri: Olga Haljaste - Aasta maaraamatukoguhoidja 2018 nominent; Kersti Ernits – „Infootsing internetist 2018“ finaalis osalemine.

Tartumaa Omavalitsuste Liidu tänukiri - Anne Toome, Imbi Härson, Kairit Alver, Heili Tali, Kätlin Link, Anu Saul, Viive Vink, Anne Aunap, Olga Haljaste, Mare Sumberg.

Kohalike omavalitsuste tunnustused: Heli Täpsi, Aulike Lõõndre, Laine Meos.

Rahvusarhiiv: Virve Tamm- vabatahtliku tegevuse eest Laeva kogukonna topoteek.

Kohalike koolide, lasteaedade, pereklubide tänukirjad: Airi Kool, Leini Laars, Sirje Dementjeva, Tiina Arike, Mare Helstein.

Kõrveküla raamatukogu tänukirjad tööjuubelite puhul: Tiina Arike Anu Saul, Laine Meos, Lea Tali, Sirje Dementjeva, Kersti Ernits, Tiina Teder, Eva Viira, Toivo Ärtis.

### **2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.** Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht.

Uued ruumid said Nõo valla Nõgiaru raamatukogu, asukoht kortermajas, kahetoaline korter esimesel korrusel ja Kastre valla Võnnu raamatukogu, ruumid endise vallamaja teisel korrusel. Uute ruumide projekteerimine toimus Kõrveküla ja Tabivere raamatukogudele, mõlemal tulevaseks asukohaks koolimajad. Kõrveküla raamatukogus toimus remont seoses ruumide vähendamisega 49 ruutmeetri võrra.

Remondivajadused: Tartu valla Tammistu raamatukogul, seltsimaja remondi loodetav algus 2019. aastal, raamatukogu viiakse ajutiselt üle kortermajja, Laeva raamatukogu vajab valgustuse uuendamist, Piirissaare ja Elistvere raamatukogud vajavad värskendusremonti.

Elva valla Aakre raamatukogul värskendusremondi vajadus, Elva Linnaraamatukogus vajaksid korrastamist kütte- ja ventilatsiooniseadmed, Ulila raamatukogu vajab ruumide soojustamist ja põrandakatete vahetust, Sangla raamatukogu vajab aknaraamide väljavahetamist ja seinte soojustamist

Kastre valla Järvelja raamatukogul vajab remonti hoone katus.

Kambja valla Kambja raamatukogus vajaks ümberkorraldamist AIP-i ruum, Kuuste raamatukogu ruumid põhikooli majas on renoveerimise ootel, Tõrvandi raamatukogus vajavad remonti sanitaarruumid.

Luunja valla Kavastu raamatukogu vajab remonti.

Nõo valla Luke raamatukogul vajab maja fassaad remonti.

Peipsiääre valla Lümati raamatukogu vajab veetorustiku ja kanalisatsiooniga ühendamist, majas puudub WC, Alatskivi raamatukogu ootab ees kolimine seoses Alatskivi koolimaja remondiga, Varnja raamatukogul vajab renoveerimist ahi ja välisuks, Välgi raamatukogu vajab ventilatsiooni.

LISA 3

### 2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Juurdepääs tagatud 16 raamatukogus, osaliselt 7 ja ei ole tagatud 29 raamatukogus. Aasta jooksul ei ole lisandunud juurdepääsu võimalusi, küll aga püüavad raamatukogude töötajad igati abistada liikumispuudega inimesi, viies teavikuid kodudesse, raamatukogude treppidest alla.

## 2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Internetiühenduse kiirus:

- ülikiire interneti ühendus, allalaadimiskiirus 100 Mbit/s ja rohkem	12
- kiire interneti ühendus, allalaadimiskiirus 30-99 Mbit/s	13
- aeglane internetiühendus allalaadimiskiirus 1 kuni 29 Mbit/s	27
- traadiga ühendus puudub	4
- ühendus vaid netipulga või Wifi kaudu	4

Kõrveküla raamatukogus on kasutada neli töötajaarvutit soetamisaastad 2015-2017, operatsioonisüsteem Win 10 Pro, mälu on kõigil 8 GB, monitoride suurus 24". Töötajate kasutada on veel 2011. aastal annetusega saadud kasutatud sülearvutid.

Vöotkoodilugereid kasutab 44 raamatukogu, koopiamasinaid on raamatukogudes 43, tšekiprintereid on 12, skanneerimise võimalus on 37 raamatukogul. Töötajate arvutite soetamise aastad jäävad ajavahemikku 2010 – 2018. Lugejate käsutuses olevate arvutite soetamisaastad jäävad ajavahemikku 2006 – 2018. „Uue alguse“ projekti abil said mitmed raamatukogud sellel aastal kasutatud arvuteid. Töötajate arvutites on operatsioonisüsteemiks kas Windows 7, 8 või 10, ühes raamatukogu on 98.

Aasta jooksul toimusid mitmes vallas kiire internetiühenduse loomiseks kaabeldustööd, aga osaliselt on siiski ühenduse loomine raamatukogudesse viibinud.

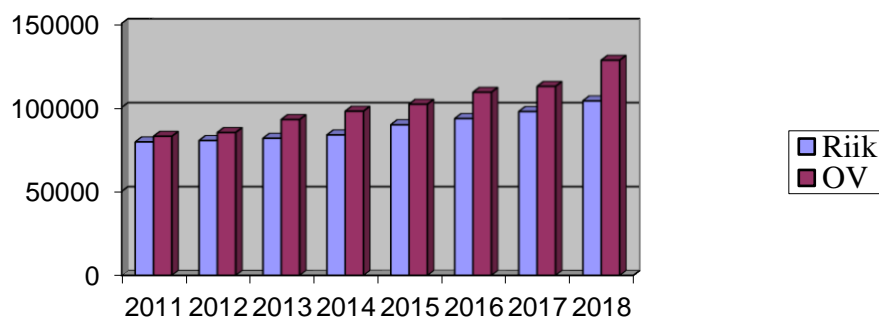
### 3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

2018. aastal liideti haldusreformiga meile komplekteerimiseks juurde 7 raamatukogu : Aakre ja Hellenurme Valgamaalt, Tabivere, Elistvere, Maarja-Magdaleena ning Pala ja Lümäti Jõgevamaalt. Põlvamaale lahkus Meeksi, Tartu linna haldusalasse Ilmatsalu. Kokku komplekteeriti 52 raamatukogule ja harukogule. Kõik toodi RIKS-ist üle - eksemplariid koos bibliokirjetega, Urramisse tekkis tohutult dublette, andmebaasi jõudumööda korrastatakse.

Ka Tartu linna Ilmatsalu raamatukogu teavikud komplekteeriti meie kaudu - 654 eksemplari 7800 euro eest. Elva linna raamatukogule komplekteeriti keskkogu kaudu väike osa – kõik soovitud venekeelsed ja mõned eripakkumised ning järelkomplekteerimised.

Kõik teavikud töödeldi – kui kirjet ei olnud, siis kataloogiti - vähemalt keskmise tasandi kirje, liigitati, märksõnastati, lisati raamatu kaanepilt ja sisukirjeldus. Kõik eksemplariid võeti Urramis arvele, kujundati, kirjutati raamatusse soovituslik kohaviit ning hind. Trükiti saatelehed, teavikud pakiti umbes kolme nädalase intervalliga. Arvestati raha, esitati aruandeid.

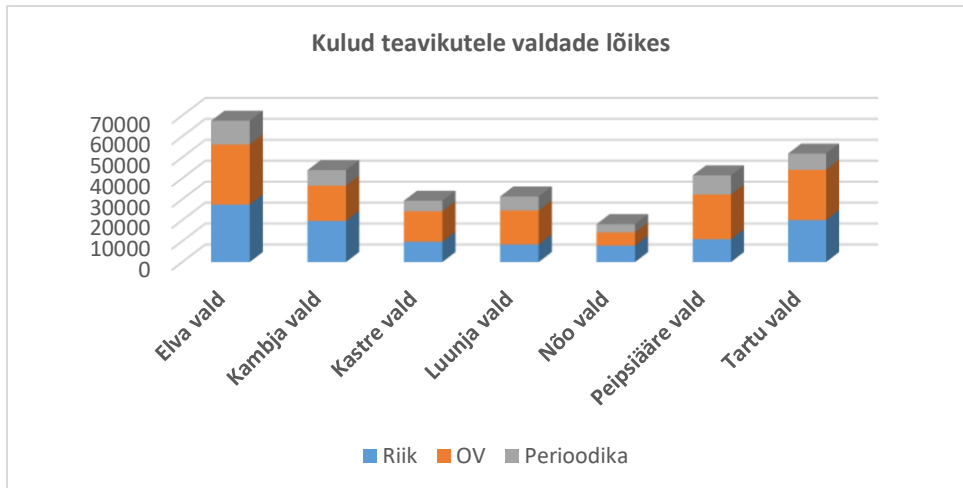
#### Teavikute ostuks raha riigilt ja OV 2011-2018



Riigi poolt eraldatud teavikute toetus oli 103 906 eurot, omavalitsustelt teavikutele 128 097 eurot, koos perioodikaga 182 577 eurot.

Komplekteerimiskulud kõik kokku 300 478 – koos riigi ja omavalitsuste rahaga ning muudest allikatest.

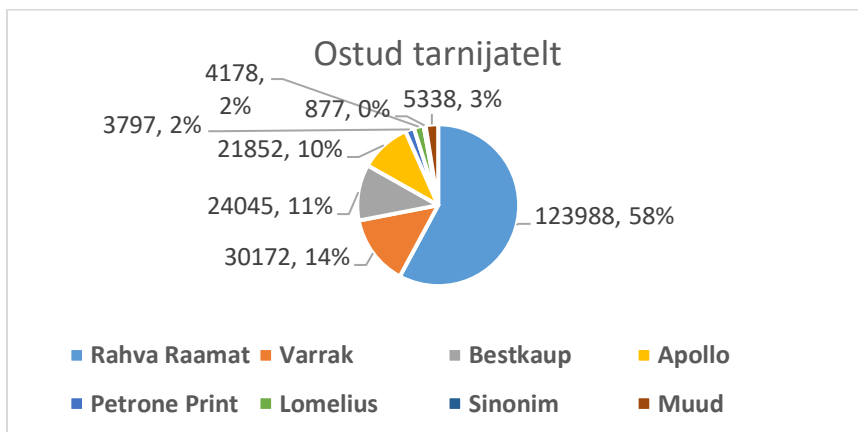
Komplekteerimiskulu elaniku kohta 5,4 eurot, s.h. riigilt 2,1 ja omavalitsustelt 3,3 eurot (2017.aastaga võrreldes pisut enam: 5,1 eurot, s.h. riigilt 2 eurot ja omavalitsustelt 3,1 eurot)



### 3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Raamatukogudes komplekteeritakse kogud Rahvaraamatukogude töökorralduse juhendist lähtudes. Teavikute soetamise põhimõtteks on kõigile midagi eelarve piires. Eelistatud on eesti algupärane laste- ja ilukirjandus, aga ka hea ja auhinnatud tõlkekirjandus – kultuuriväärtuslik ilukirjandus ja ajatu tarbekirjandus.

Kõige rohkem telliti e-poodidest: Rahva Raamat 58%, aga ka Apollo, Varrak, Ersen, Petrone Print, Ilmamaa, Lomelius, TEA kirjastus kuni selle lõpuni, lisandus Raamatu Kodu.



Väärteoseid osteti 45 379 euro eest – see on 43,7% kogu riigi toetusest 103 906 €. Soovitud 30% on keeruline saavutada venekeelsetel raamatukogudel, teistel mitte.

1 elaniku kohta osteti 0,4 raamatut (viiel eelmisel aastal sama)

-annetuste osakaal kogude juurdekasvust oli 9,6% , kõige enam annetusi Hoiuraamatukogust, kirjastustelt ja lugejatelt ning autoritelt. Olid mõned autorid, kes tõid trükisooja raamatu trükikojust otse meile – enne raamatukogudesse kui poodidesse.

EV 100 toimikond otsustas eraldada „Eesti 100“ sarja raamatuid Tartumaale – 22 rahvaraamatukogule ja 10 koolidele.

-kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

16 103 kasutajat, millest 5214 olid lapsed (32,4%)  
 14 370 laenajat  
 4,6 külastust elaniku kohta, millest 38% olid lapsed  
 9,2 laenutust elaniku kohta  
 Ringlus 0,6

### 3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Raamatukogudesse lisandus 23 874 trükitud raamatut.

Raamatutele kulutati 242578 eurot - 80,7%

- 101 476 eurot riigilt
- 127 390 eurot omavalitsustelt
- 13 712 muudest allikatest

Kogudesse lisandus 16 406 eksemplari ilu- ja lastekirjandust – 68,7% kõikidest raamatutest.

Võõrkeeltes 1349, s.h. vene keeles 1228 – 8,2%.

Liigikirjandust ei osteta enam nii palju, sest näiteks kokandus ja käsitöö on internetis paremini esindatud ja lihtsamini kättesaadav.

Uusi nimetusi lisandus 2770, millest raamatuid 2711, seal hulgas eestikeelseid 2032, venekeelseid 664 ja muus võõrkeeles vaid 15.

Raamatu keskmine hind 10,18 (2017.a oli 11,19 eurot, 2016.a oli 10,67 ja 2015.a oli 10,29)  
 Madalam keskmine hind on tingitud tõenäoliselt Loomingu Raamatukogu raamatutena tellimisest, varem perioodika, aga ka heast järelkomplekteerimisest, soodusmüükidest.  
 Eestikeelsed raamatud on vähemalt poole kallimad kui venekeelsed raamatud.

Enim ostetud eesti kirjandus:

1. Anniko, Silver. Rusikad – 39
2. Kurmiste, Katrin. Sinised õunad – 35
3. Tungal, Leelo. Naisekäe puudutus - 35
4. Eet, Tuule. Jaanituli Käopesas -34
5. Hainsalu, Lehte. Olla üheksavägine – 34

Väliskirjandus:

1. Riley, Lucinda. Pärlööde: CeCe lugu – 33
  2. Montefiore, Santa. Deverilli lossi tütreid – 30
  3. O'Loughlin, Ann. Ballisaali kohvik – 30
- Kalleim raamat: Kiljak. Marko. Varavastased süüteod, 38 eurot.

**e-raamatuid** oli ja on 42 – Elvas 25 ja Kõrvekülas 17, juurde ei lisandunud. Need on kõik õiguslikult autorikaitse alt vabanenud tasuta teosed. E-raamate vastu ei ole huvi raamatukogudel ega lugejatel, ei soovita laenata-lugeda neid raamatukogudest.

### 3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodikast telliti 1259 aastakäiku ajakirju + 49 aastakäiku ajalehti. Raha kulus perioodikale kokku 55 867 eurot.

Kultuuriperioodikat telliti ka keskraamatukogu kaudu teavikute riigi toetusest 2430 euro eest, lisaks telliti kultuuriperioodikat omavalitsuse raha eest, kus perioodikale rohkem raha eraldati.

Perioodikat telliti KE Ajakirjandusest, Express Postist e-kirja teel, kahjuks Omnivast tellimine on nii keeruliseks tehtud ja arve nii ebamäärane, et ei sobi raamatukogudele.

### **3.1.3 Auviste komplekteerimine**

87 auvist lisandus: 50 osteti 817 euro eest ja 37 annetati 152 euro eest - kokku 969 euro eest  
39 lauamängu lisandus 525 euro eest.

### **3.2 inventuurid, mahakandmised**

Keskraamatukogu poolt tuletati meelde inventuuri tegemise vajadust aasta algul. 22 068 raamatut kustutati kogudest, 1806 võrra lisandus rohkem, kui kustutati.

1746 aastakäiku kustutati vana perioodikat, 438 aastakäiku jäi vähemaks.

Inventuuri lõpetasid Konguta, Kuuste, Lümati, Teedla ja Valguta raamatukogud. Kambja, Roiu ja Võõpste raamatukogudel jäi inventuur pooleli ja jätkatakse 2019. aastal. Mitmed raamatukogud kavatsevad inventuuri teha tänavu 2019. aastal. Tartumaa raamatukogudes peaaegu 800 tuhat teavikut: 794 199 aasta lõpus, 492 777 neist ilu- ja lastekirjandus.

## **4.Lugejateenindus ja raamatukoguteenused**

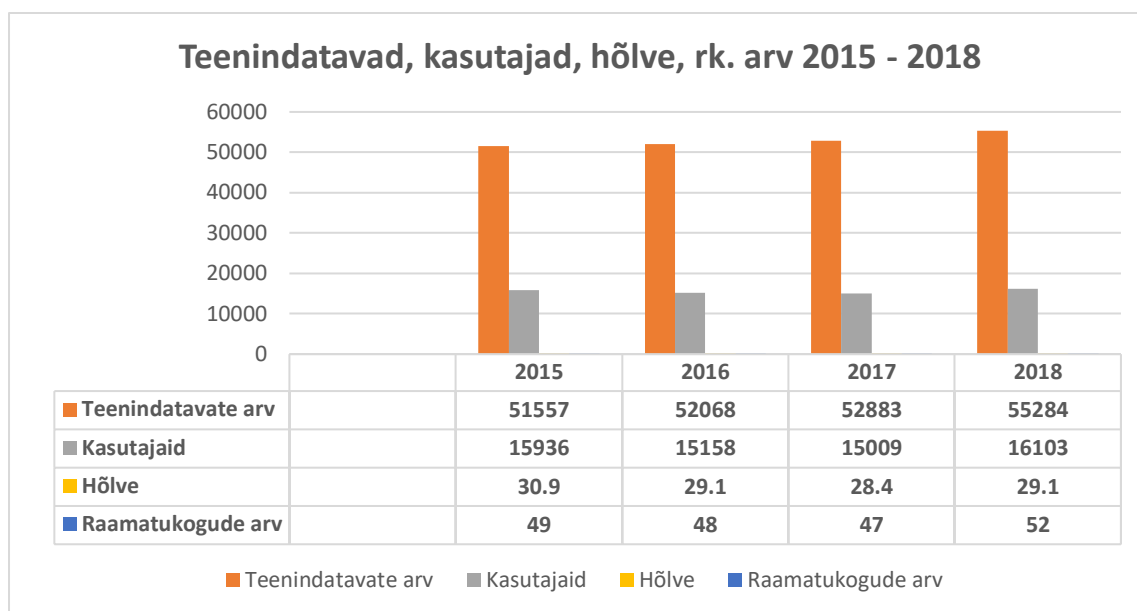
Olulisi muudatusi haldusreformi teeninduskorralduses ja teenustes sellel aastal kaasa ei toonud.

Lähte Ühisraamatukogu alustas rahulolu-uuringut „Aita raamatukogul hinnata teenuse kvaliteeti!“, kokkuvõtteid ei tehtud, jätkatakse 2019. aastal.

### **4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.**

AIP- täiskasvanute külastusi 6277, laste külastusi 6612. Raamatukogud pakuvad vastavalt rahvaraamatukogu seadusele võimalust ja abi avaliku teabega tutvumiseks.

### **4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.**



Raamatukogude arv suurenes 5 võrra, teenindatavate arv 2401 võrra, kasutajate arv suurenes 1094 võrra.

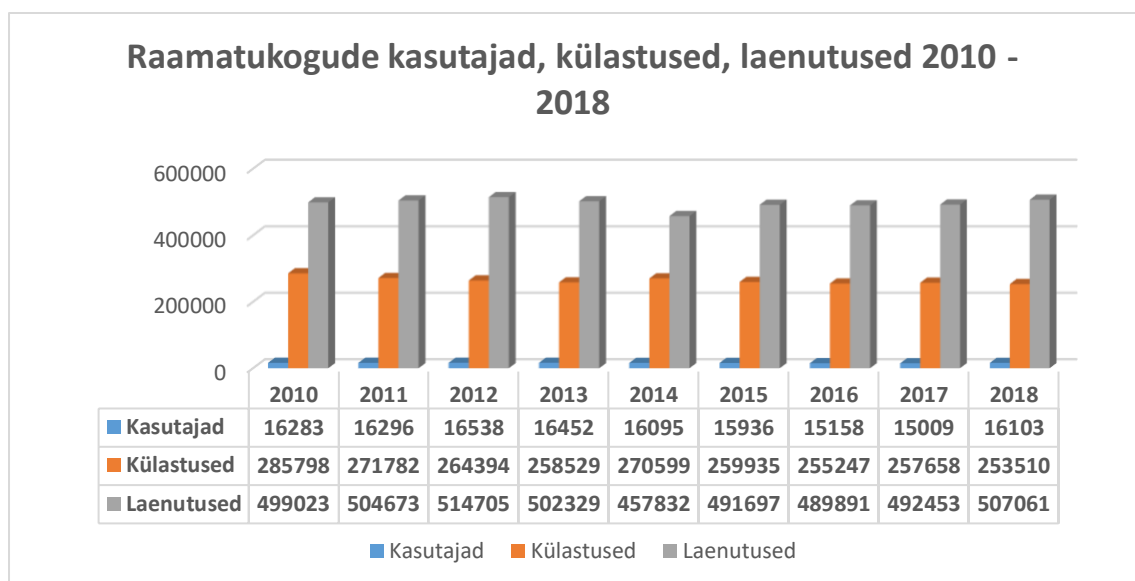
Tabel 5

Raamatu-kogu	Lugejad 2017	Lugejad 2018	Muutus(+/-)*
Linna/maak. rmtk	15009	16103	+1094
Shkeskk	815	925	+110

Raamatu-kogu	Külastused 2017	Külastused 2018	Muutus (+/-)	Virtuaal-külast. 2017	Virtuaal-külast. 2018	Muutus (+/-)
Linna/maak. rmtk	257658	253510	-4148	171851	255256	+83405
Shkeskk	32215	31133	-1082	18997	17989	-1008

Raamatu-kogu	Laenut-d 2017	Laenut-d 2018	Muutus (+/-)	Päringud** 2017	Päringud** 2018	Muutus (+/-)
Linna/maak. rmtk	492453	507061	+14608	11012	7267	-3745
Shkeskk	26252	26681	+429	3855	2040	-1815





#### Laenutuste edetabel TOP 10

1.	Afanasjev, Vahur	Serafima ja Bogdan	2017-2018	541
2.	Pauts, Katrin	Öömees	2017	429
3.	Pauts, Katrin	Hull hobune	2018	378
4.	Kadastik, Mart	Luikede järv	2017	357
5.	Stedman, M. L.	Vaikus ookeanide vahel	2016	352
6.	Tohvri, Erik	Sõbrad ja hallikirju koerake	2017	351
7.	Pauts, Katrin	Tulekandja	2016	350
8.	Pauts, Katrin	Politseiniku tütar	2016	339
9.	Jõe, Aliis	Viimane laev	2017	338
10.	Finn, A. J.	Naine aknal	2018	315

#### **\*\*Infopäringud**

Infopäringuid registreeriti kokku 7267, nende arv vähenes võrreldes eelmise aastaga 3745 võrra.

#### **4.3 RVL teenindus**

Raamatukogude poolt laenutati RVL-na välja 4091 teavikut ja raamatukogude poolt telliti RVL sisse 5254 eksemplari. RVL toimub endiselt kas raamatupakkide saatmisega koos või raamatukogutöötajate isikliku transpordi abil. RVL-i kiirusega ei saa rahul olla.

#### **4.4 Laste- ja noorteteenindus**

##### **4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine**

Kogudesse lisandus 16 406 eksemplari ilu- ja lastekirjandust – 68,7% kõikidest raamatutest.

Laste- ja noortele mõeldud ilukirjandust osteti raamatukogudesse 3355 eksemplari – 20,4% 434 nimetusest, 32 eksemplari olid venekeelsed.

Lisatoetus lastekirjanduse ostmiseks 1494 eurot jagati suurema lastest lugejate arvuga raamatukogudele, arvestati ka koolide olemasolu teeninduspiirkonnas: Aakre, Konguta, Puhja, Rannu, Rõngu, Valguta, Kambja, Kuuste, Tõrvandi, Melliste, Võnnu, Luunja,

Alatskivi, Kallaste, Kolkja, Pala, Vara, Laeva, Lähte, Maarja, Tabivere, keskmiselt 40-70 eurot, kokku 21-le raamatukogule. Selle eest osteti väärt lastekirjandust, raamatu keskmist hinda arvestades peaaegu 150 raamatut rohkem.

Kurdetakse, et noorsookirjandus ei ole eriliselt esile toodud, et see on vanuserühmade järgi liigitamata. Tõsi on, et Rahvusraamatukogus vanuserühmi kuidagi ei määrata, mis rahvaraamatukogudele ning ka kooli- ja ühendraamatukogudele väga meeldiks. Meil püütakse noortekirjandust paremini esile tuua kasvõi kohaviida järgi.

Laste- ja noortekirjandusest osteti enim koolikirjandust. Jätkus trend, et suurendati koolikirjanduse eksemplaarsust ja vahetati välja kulunud eksemplariid.

Enim ostetud:

Kivirähk, Andrus. Tilda ja tolmuingel - 39

Vallik, Aidi. Kuidas elad, Ann? – 37

Tuule, Eet. Metsatalu saladused - 33

Tomusk, Ilmar. Kõik emad on head – 29

Sepp, Ene. Taeva tühjad tribüünid – 29

Raet, Mai. Valu tühi veetlus - 29

Keränen, Mika. Khaba ja Nebra 27

Tomusk, Ilmar. Päiksemetsa vanadekodu kriminalistid - 26

Vagula, Liina. Keegi teine - 26

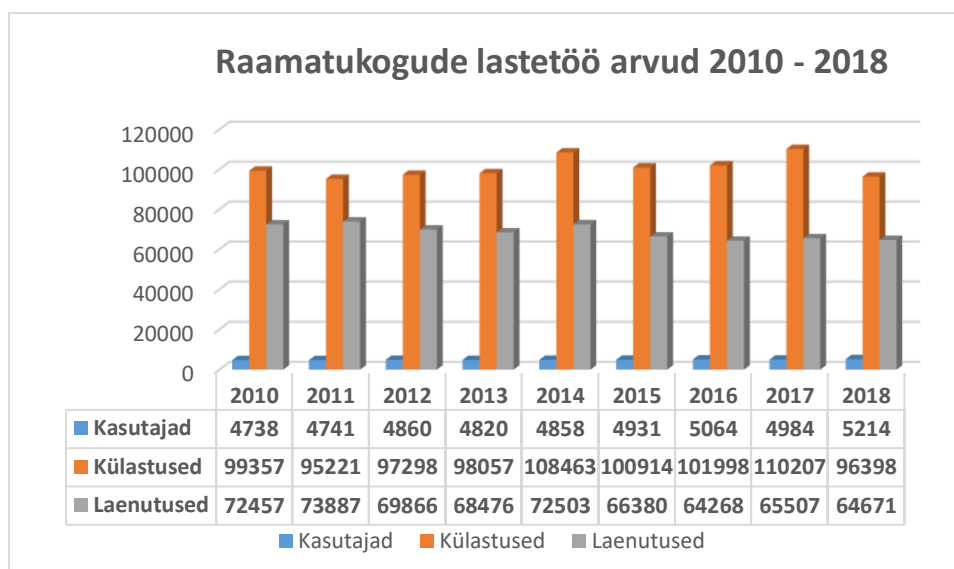
100 last : luuletusi Eesti Vabariigi sünnipäevaks 24

Петроне, Эпп. Наша Эстония

#### 4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 6

Rmtk	Lug-d 2017	Lug-d 2018	Muutus (+/-)*	Külast- d2017	Külast-d 2018	Muutus( +-)*	Laenut 2017	Laenut 2018	Muutus( +-)*
<b>Linna/ma ak. rmtk</b>	4984	5214	+230	110207	96398	-13809	65507	64671	-836
<b>Shkeskk</b>	436	512	+76	24744	25202	+458	7247	7546	+299



#### Laste- ja noortekirjanduse laenutuste TOP 10

1.	Keränen, Mika	Varastatud oranž jalgratas	2008	383
2.	Raud, Piret	Tobias ja teine B	2008,2018	275
3.	Molnár, Ferenc	Pál-tänava poisid	1988,2018	269
4.	Väljal, Silvi	Jussikese seitse sõbra	1999,2015	267
5.	Kivirähk, Andrus	Kaka ja kevad	2009,2018	227
6.	Rowling, J. K.	Harry Potter ja tarkade kivi.	2000,2016	215
7.	Kivirähk, Andrus	Sirli, Siim ja saladused	2006,2018	202
8.	Pervik, Aino	Kollane autopõrnikas sõidab ringi	1999,2008	196
9.	Tomusk, Ilmar	Kolmanda A kriminalistid	2012,2018	192
10.	Oster, Grigori	Õuduste kool	2010,2017	186

#### 4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Laste lugemisharjumuste kujundamiseks ja arendamiseks toob Elva Linnaraamatukogu lastetöötaja Nele Jõks välja järgmised meetodeid:

- Laste kohtumine lugemiskoeraga. Pakkusime võimalust lugemiskoeraga kohtuda nii lugemiskustega esimese klassi õpilastele väikeste gruppidega kui ka kõigile soovijatele üksi või koos sõbraga. Kokku käis koerale ette lugemas 44 last.
- Näitused ja väljapanekud raamatute tutvustamiseks.
- Üritused, et muuta raamatukogu laste jaoks atraktiivsemaks (raamatukogu perepäev, orienteerumismäng, joonistusvõistlus, lastega koos raamatu „Meie Eesti“ koostamine).
- Üritused, et tutvustada kirjandust (emakeelepäeva viktoriin, kirjanduslik orienteerumismäng)
- \* Raamatukogutunnid raamatukogu ja kirjanduse tutvustamiseks.
- \* Spontaansed vestlused raamatutest siin olevate lastega (mis neile meeldib, mis raamatuid meie soovitame, mis olid meie lapsepõlve lemmikud jne)
- \* Kohtumised kirjanikega (Anti Saar, Luulesõit koos Leelo Tungla, Heli Laaksoneni ja Ieva Samauskaga)

- \* Laste ja vanemate aitamine sobiva kirjanduse leidmisel.
- \* Koostöö õpetajatega tundideks vajaliku lugemismaterjali leidmisel.
- \* Üritused lasteaialastele, et tekitada huvi raamatute vastu ja harjumus raamatukogus käia.

#### 4.4.4 Laste- ja noorteüritused

##### LISA 4

Kokku korraldati 222 üritust, millel oli osalejaid 6025. Üritusi ei korraldanud 7 raamatukogu, kus teenindatavate hulgas on minimaalselt lapsi.

Tartumaa XVII lasteraamatupäeva teemal „Meie Eesti“ korraldas Tabivere raamatukogu, kaasa aitasid Maarja-Magdaleena ja Kõrveküla raamatukogud. Eesti Vabariigi juubeliaastal toimunud lasteraamatupäeva eesmärgiks oli lastekirjanduse tutvustamise, laste lugemishuvi tõstmine ja loomingulise eneseväljenduse arendamine.

Lasteraamatupäevaks ettevalmistamisel osalesid 16 Tartumaa kooli 1.-9. klassi õpilased, „Meie Eesti“ teemal esitati kokku 534 tööd, neist kunstitöid 179, meisterdamistöid 145, kirjutati 34 juttu ja 176 luuletust.

Lasteraamatupäeval kohtuti Tartu linnakirjanik Mikä Keräneniga, lahendati salakirja, kuulati parimaid jutte ja luuletusi, vaadati joonistuste ja meisterdamistööde näitust. Päeva juhtis Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia tudeng Artur Aunap.

Kõrveküla raamatukogu korraldas hundijuttude ettelugemisvõistluse Tartumaa eelvooru, millel oli 26 osalejat 14 koolist.

Elva Linnaraamatukogu lasteosakonna töötajad organiseerisid Nukitsa konkursi Tartumaa eelvooru ja selle kokkuvõtete tegemise. Ühendraamatukogud koolidega viisid läbi hulgaliselt raamatutunde erinevatel teemadel, põhitähelepanu oli suunatud kirjanduse tutvustamisele, aga ei unustatud ka Eesti 100-ndat juubelit, kultuuripärandi aastat ja Põhjamaade raamatukogunädalat ning erinevaid lastele- ja noortele huvipakkuvaid teemasid näiteks Melliste raamatukogu korraldas hennamaalingute õpitoa, Alatskivi raamatukogu jätkas projektiga „Lugedes lossi“, korraldas näituse ja õpitoad teemal „Aeg ja selle mõõtmine läbi sajandite“, liitus ERÜ Maaraamatukogude sektsiooni väljakutsega „Loeme ette 100 tundi!“, Kõrveküla raamatukogu algatusega lugeda Eestile kingituseks 100 raamatut, liitus ka 10 noort lugejat. Raamatukogud toovad aruannetes välja vajaduse rohkem korraldada kirjanikega kohtumisi, sest see toob kaasa suurema huvi kirjaniku teoste vastu ja laenutuste arvu. Paraku paljudel raamatukogudel on eelarves ürituste korraldamise summad minimaalsed.

#### 4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Tabel 7

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
<b>Koduteenindus</b>	218	417	45

Koduteenindust osutavad 16 raamatukogu

Tabel 8

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv

Alatskivi hooldus- ja pikaravi keskus	1	4
Hellenurme hooldekodu	1	12
Tabivere Sotsiaalkeskus	15	149
Hooldekodu Härmalõng	11	186
Kodijärve Kodu	9	19
Kokku 5	37	380

Teenusteks on raamatute ettelugemine, tutvustamine.

#### **4.6 Raamatukogu kui kohalikkude pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond**

##### **4.6.1 kohalikul tasandil**

Tehakse koostööd Tartumaa Omavalitsuste Liidu, kohalike omavalitsuste, haridusasutuste, muuseumide, huviklubide, seltside ja seltsingutega, erinevate kohalike asutustega ja kogudustega, näiteks Elistvere raamatukogu mainib häid suhteid Äksi Andrease ja Palamuse Püha Bartholomeuse kiriku õpetajatega Esa Luukkala ja Urmas Orasega ning Keila Miikaeli koguduse diakoni Lev Lekarkiniga, kes viivad läbi piibliringi tööd. Elva Linnaraamatukogu toob esile hea koostöö Elva Puuetega Inimeste Ühinguga seoses raamatukogu kaminasaali kasutamise võimalustega puuetega inimestele. Roiu raamatukogule saatis Maria Lepmaa kastitäie oma raamatuid „Karjus ja lambad“ kinkimiseks väikestele lugejatele. Rõngu raamatukogu Teedla harukogu töötaja osales Tallinna keskraamatukogu praktikanädalal ja seal kogetu mõjul ostis Teedla raamatukogule robotroonika baaskomplekti ja alustas tundide läbiviimist.

**4.6.2 riiklikul tasandil.** Hea koostöö toimus Kultuuriministeeriumiga; koolituste organiseerimisel toimus koostöö Eesti Rahvusraamatukogu ja ETKA Andrasega. Eesti Lastekirjanduse keskuse algatatud projektist Lugemissisu võtsid osa ja said oma raamatukogule lugemiskeskuse „Rampsu raamatukogu“ Alatskivi ja Võnnu raamatukogud. Tallinna Keskraamatukogu poolt väljakuulutatud katusprojektis „Kunst raamatukokku!“ osales Elva Linnaraamatukogu, projekti eesmärk oli aidata EV100 kingitusega „Kunst raamatukokku!“ ühinenud raamatukogudel korraldada 2018. aastal oma piirkonna raamatukogus erinevaid kunstiga seotud üritusi. Kambja raamatukogu tegi koostööd ERM-i ja Peeter Volkonskiga tuntud isikute tähistatud sünnikohtade väljaselgitamisel Kambja kandis, millest valmib veebinäitus koos videoklipiga ja QR-koodiga.

##### **4.6.3 rahvusvahelisel tasandil**

Otsest erialast rahvusvahelist koostööd aruandeaastal Tartumaa raamatukogud ei arendanud aga koostööd tehti Soome Instituudiga näituste korraldamisel. Tartu Linnaraamatukogu poolt algatatud projekti abil said Kõrveküla, Rannu, Tõrvandi, Vedu, Luke ja Alatskivi raamatukogude juhatajad tutvuda Rootsi ja Taani raamatukogudega.

**4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.** Raamatukogud korraldasid 218 individuaalkoolitust, osalejaid 301, rühmakoolitusi toimus 239, kokku 316 tundi, osalejaid 2833, 451 rohkem kui eelmisel aastal.

Enamik individuaalkoolitusi toimus arvuti ja nutitelefoni kasutamise õpetamiseks kesk- ja vanemaalastele sarnaselt eelmise aastaga. Rühmakoolituste teemadering oli laiem: kokandus, käsitöö, ajakirjandus, meedia, raamatute illustreerimine, kellade ajalugu, loodussäästlik

eluviis, terviseetemed, Eesti kaitsepoliitika, raamatukogude andmebaasid, uuemast eesti kirjandusest, sugupuude uurimine jne.

Täiskasvanud Õppija Nädalal osales 6 raamatukogu, korraldati 7 õpituba.

#### **4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded**

Põhilisteks kanaliteks raamatukoguteenuste tutvustamisel on blogid ja Facebook, Alatskivi raamatukogu toob näite, et FB postitusele järgnes Rahvusringhäälingu Aktuaalse Kaamera huvi kellade näituse vastu: <https://menu.err.ee/684725/alatskivi-raamatukogu-meelitab->

FB lehel tutvustavad saabunud uusi raamatuid ja kutsuvad üritustel osalema Alatskivi, Elistvere, Elva, Kambja, Kõrveküla, Laeva, Lohkva, Lähte, Lümati, Maarja-Magdaleena, Melliste, Pala, Rannu, Roiu, Tabivere, Äksi, Ülenurme – kokku 17 raamatukogu. Blogide kaudu tutvustavad teenuseid Äksi, Kõrveküla, Lähte, Vedu, Maarja-Magdaleena, Lümati, Pala, Roiu, Tabivere, Võõpste – kokku 10 raamatukogu. Kodulehed on Kõrveküla, Elva, Luunja valla raamatukogul ja Tõrvandil. Facebookiga mitteliitunud raamatukogud kasutavad info edastamiseks omavalitsuste ja koolide kodulehti, kohalikke infostende ja -lehti. Luunja raamatukogu alustas raamatukogu 110. aastapäevaks raamatu „Luunja raamatukogu aastast 1908“ koostamist. Teised raamatukogud tegid kaastöid kohalikele valla infolehtedele, kirjutades artikleid toimunud üritustest, tutvustati lugemisvara ja kutsuti osalema õpitubades.

#### **4.9 Andmebaasid.**

E-kataloog Tartumaa raamatukogudel on Urrami põhine, mida on täiendatud kokku 239 kodulookirjega Elva Linnaraamatukogu, Kõrveküla raamatukogu ja Laeva raamatukogu poolt, Laeva raamatukogu endine töötaja peab Laeva topoteeki, milles on ligi tuhat kirjet. Kodulehti omavatel raamatukogudel on viited erinevate andmebaaside kasutamise võimalustele.

### **5.2019. aasta tegevused**

Aasta jooksul toimub Peipsiääre valla raamatukogude tegevuse ümberkorraldamine, võetakse vastu uus põhimäärus, moodustatakse valla keskraamatukogu, harukogud ja välisteeninduspunktid. Tabivere raamatukogu ja Tabivere Põhikooli raamatukogu ühendamine. Melliste raamatukogu uute ruumide valmimine. Luunja vald alustab detailplaneeringut Lohkvasse kogukonnamaja loomiseks, mille üks osa on raamatukogu.

2019. aastal on kavas korraldada lugemiskingituse-konkursi „Eestile loetud 100 raamatut“ tänuüritus. Koostöös Rõngu valla raamatukogudega viia läbi Tartumaa XVIII lasteraamatupäev „Rõõm lugemisest“, võtta osa üleriigilisest 3.- 4. klasside kirjandusmängust „Põhjamaade jutud“, koostöös Tartu Linnaraamatukoguga korraldada kirjandusmängu eelvoor. Jätakuvalt teha koostööd omavalitsustega raamatukogude probleemide lahendamisel. Korraldada jätkuvalt raamatu „Pisike puu“ üleandmine raamatukogude poolt 2019. aastal sündinud lastele. Koostöös Võrumaa keskraamatukoguga korraldada 14. mail Tartumaa raamatukoguhoidjate õppereis Helsingi raamatukogudesse. Jätakuvalt nõustada-koolitada raamatukogutöötajaid, õpetada uusi töötajaid kasutama URRAM-it.

Koostajad: Merle Aas, Hele Ellermaa

**LISA 1. Personali koolitus**

<b>Raamatukogu nimi</b>	<b>Koolituste arv</b>	<b>Koolitustundide arv</b>	<b>Koolituseks kulutatud</b>	
<b>Osalejate arv</b>		<b>(koolituse maht )</b>		
Aakre	1	9	65	185,00
Alatskivi	2	24	234	400,00
Elistvere	1	5	31	11,00
Elva Linnark.	6	32	221	641,00
Hellenurme	1	4	26	0
Järvelja	1	6	48	86,00
Kallaste	2	4	53	385,00
Kambja	2	6	84	100,00
Kolkja	1	0	0	0
Kokora	1	1	16	0
Koosa	1	11	91	361,00
Konguta	1	6	43	150,00
Kuuste	1	8	59	90,00
Kõrveküla	4	27	269	640,00
Külitse		0	0	0
Laeva	1	3	88	364,00
Luke	1	6	67	528,00
Luunja valla rk.-d	4	19	226	920,00
Lähte	2	11	178	626,00
Lümati	1	4	26	60,00
Maarja-Magdaleena	2	11	97	115,00
Melliste	1	6	37	15,00
Nina	1	4	26	5,00
Nõgiaru	1	4	27	5,00
Nõo	2	0	0	0,00
Pala	1	5	31	64,00

Piirissaare	1	0	0	0,00
Puhja valla rk.-d	3	21	221	500,00
Rannu valla rk.-d	2	18	138	667,00
Roiu	1	6	37	45,00
Rõngu valla rk.-d	3	24	233	330,00
Tabivere	2	19	144	355,00
Tammistu	1	0	0	0
Tõrvandi	2	9	118	843,00
Vara	1	13	131	300,00
Varnja	1	3	21	10,00
Vedu	1	9	105	153,00
Võnnu/Lääniste	1	7	53	90,00
Võõpste	1	7	53	105,00
Välgi	1	7	169	266,00
Äksi	1	7	53	90,00
Ülenurme	1	4	27	0,00
<b>Kokku</b>		<b>370</b>	<b>3546</b>	<b>9505,00</b>

## LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

ettekanded, loengud, koolitused

Loengu, ettekande teema	Kellele	Kuupäev	Esineja
Osalemine Elamusfestivalil Elvas ja tutvustada käsitööseltsingut „Nobenäpp“	Elva vald	10.08.2018	Riina Siik
Raamatute tutvustamine enne kinoseansse, esinemine uudistesaares AK, nii eesti kui venekeelses.	Kinokülastajad, AK vaatajad	aasta vältel	Anne Toome
Raamatukogude kataloogid – mida põnevat võib sealt leida Uuema eesti kirjanduse tutvustus	Raamatukogu kasutajad Elva Gümnaasiumi 12. kl.	22.10 12.11 12.11 okt.- nov	Imbi Härson Imbi Härson
Uuema eesti kirjanduse tutvustus	Elva Gümnaasiumi 12. kl.		Imbi Härson



Mälutreeningu kursused	50+		Pille Rekker
1. Raamatukogude olukorra kaardistamine. Komisjoni aruanne. 2. Raamatukogude reorganiseerimine Peipsiääre vallas. Komisjoni ettekanne	Peipsiääre Vallavalitsus Peipsiääre vallavolikogu	mai 12.12	Sirje Leini Sirje Leini
Vana-Kuuste mõisa ajalugu, Meie kodukant ilukirjanduses	Giidituurid „Unustatud mõisad“	21.07 22.07 4.08 18.08	Heli Nemvalts
Aastaruannete kokkuvõtted, raamatukogutöö ja URRAMi muudatused ja erialased teated, koolitussõidul Ida-Virumaa tutvustamine, Rootsi-Taani reisi ülevaade, „Pisikese puu“ kätteandmine ja tervitus	Tartumaa raamatukogude töötajad	14.02 14.-15.05 12.09 12.12	Hele Ellermaa, Merle Aas, Kaja Schultz
Intervjuu	Saaremaa ajalehele „Meie Maa“	8.08	Heili Tali
Melliste Algkooli 6. klassi lõpuaktusel kinkeraamatu üleandmine	Melliste Algkooli 6. klassi lõpupeol osalejatele	12.06	Kätlin Link
Õppereis Taani ja Rootsi-vaatamisväärsused	Tartumaa raamatukoguhoidjad	12.09	Viive Vink
Uudiskirjanduse tutvustamine ja ettelugemine	Tabivere eakate seltsing Lumeroos	26.10	Anne Aunap
Rootsi ja Taani raamatukogude külastamise muljeid	Tartu maakonna raamatukogude töötajad	12.09	Liivi Paumets
Rootsi ja Taani raamatukogude külastamise muljeid	Tartumaa raamatukogutöötajatele	12.09	Mare Sumberg
Lapsed ja raamat	noored emad	25.10	Anita Priks
Virust Võruni, Saaremaast Setumaani...	Piirkonna elanikele	22.03	Anita Priks
Ehituskunsti imesid ajast aega	Piirkonna elanikele	18.04	Anita Priks
Vologda ja Tihvin	Piirkonna elanikele	18.07	Anita Priks
Nostalgiline Novgorod	Piirkonna elanikele	31.10	Anita Priks

### LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2018)
------------------	-----------------------

Nõgiaru	Sanitaarremont raamatukogu uues asukohas, kortermajas.
Kõrveküla	Remont seoses raamatukogu ruumide vähendamisega. Uute ruumide projekteerimistööd.
Tabivere	Uute ruumide projekteerimistööd.
Võnnu	Uued ruumid endises vallamajas.
Võõpste	Elektri peakilbi vahetus, kaabeldustööd seoses kiire interneti toomisega.

#### LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Aakre	Ettelugemistund	6
	Koolitund raamatukogus	12
	Muinasjututund Pipiga	16
Alatskivi	Aeg ja selle mõõtmine läbi sajandite -õpitoad ja näitus 1-8. kl	157
	Luulehommik improvisatsioonidega "Liiv ja aeg" 12. kl	9
	Kohtumine Kadri Lepa ja Kadri Ilvesega 1.-6. kl	125
	K. Ilvese pildimaalide näituse avamine koos raamatute otsimisega 1.-5. kl	76
	Nukitsa valimine ja uudiskirjanduse tutvustamine 2.-5. kl	58
	Osalemine Tabiveres lasteraamatupäeval	10
	Kohtumine V. Afanasjeviga 6-12 kl	
	Raamatukogutunnid 1-4 kl, 7. kl, kokku 6	52
	Ekskursioon Pokumaale ja Urvastesse	119
	Hundilugemine 4. kl, maakondlik võitja Liisa, esines Tallinnas	16
	Lõpupidu lossis ja Liivi Muuseumis, "Lugedes lossi 2"	21
	Külas Malle Pärn- lugemispesa avamine 1.-3. kl	16
	Loodusannid, kokaraamatud ja taaskasutus – AMS külastus ja õpitoad 1.- 8. kl	
	Maailmaruum ja Sipsiku reis kuule, lasteaiarühmad	65
	Mesilaste imeline maailm	148
Jõulurampsik 4. klassis, viktoriin		

	lastekirjandusest	38
		12
		22
<b>Elistvere</b>	Raamatunäitusi 4	
<b>Elva Linnark.</b>	Nukitsa konkursi hääletus	104
	Esimese klassi laste kohtumine lugemiskoeraga	17
	Lastega koos pildi- ja juturaamatu „Meie Eesti“ koostamine EV 100. juubeliks	44
	Emakeelepäeva viktoriin 1.-3. klassidele	48
	Kirjanik Anti Saar kohtumas Elva	80
	Gümnaasiumi õpilastega	27
	Laste kohtumine lugemiskoeraga 4 korda	
	Lauamängupäevad	47
	Lasteaialapsed volbri eel raamatukogus	24
	Lasteaialapsed volbri eel raamatukogus	
	Luulesõidu luuletajatele kingituste meisterdamine	3
	Luuletuur Luulesõit	40
	Elva Linnaraamatukogu sünnipäeva kogupere orienteerumismäng õues	21
	Elva Linnaraamatukogu sünnipäeva tähistamine perepäevaga	100
	Lasteaialapsed Põhjamaade raamatukogunädala ajal raamatukogus 2 korda	26
		48
	Põhjamaade raamatukogunädala joonistusvõistlus „Tegelane või lugu minu lemmikraamatust“ ja näitus töödest	25
	Jõuluhommik lasteaialastele raamatukogus	
	Jõuluhommik lasteaialastele raamatukogus 2 korda	
<b>Hellenurme</b>	Üritusi ei toimunud	
<b>Järvelja</b>	Üritusi ei toimunud	
<b>Kallaste</b>	Mina ja minu 100 aastane koduke	15
	Raamatukogu tutvustus 1 ja 2 kl. lastele	8
	Lastepäevakodu lastele L. Hainsalu raamatud	9
<b>Koosa</b>	Muumitoa jutud I, II, III	52
	Keelekiik. Emakeele päev	44
	Põhjala kangelased – Põhjamaade rk. nädal	24
<b>Konguta</b>	Hakkame lugejaks	12
	Ilmar Tomusk Kongutas	23
<b>Kuuste</b>	Nukitsa konkurss	32
	Tartumaa lasteraamatupäeva „Meie Eesti“	

<p><b>Laeva</b></p> <p><b>Luke</b></p> <p><b>Luunja valla rk.</b></p>	<p>eelvõistlused (jutu-, luule-, joonistus- ja meisterdamisvõistlus) 55</p> <p>Osalemine Tartumaa XVII lasteraamatupäeval 5</p> <p>Kohtumine kirjanik Kersti Kivirüüdiga</p> <p>Kas tunnend neid raamatutegelasi?</p> <p>Pildiviktoriin algklassidele 30</p> <p>Ettelugemispäev lasteaias ja algklassides</p> <p>Ettelugemispäev-kuulamisvõistlus 5.-9. klassile „Meie Eesti elu“ 33</p> <p>Kalju Kanguri 93. sünnipäevale pühendatud laste etlusvõistlus + võitjate esinemine ja autasustamine isadepäeva kontserdil 80</p> <p>Eesti jõululood ja jõulukombed. Lugemis- ja nuputamise üritus kooliperele 35</p> <p>Ettelugemised lasteaiarühmadele 2 korda 90</p> <p>Raamatukogutunnid 2 korda 62</p> <p>25</p> <p>21</p> <p>Üritusi ei toimunud</p> <p>Kavastu Loovustuba 1 kord nädalas. Koostöös MTÜ Luunja Raamatukogude Tegevuste Selts ja Lohkva Loovustuba. 8</p> <p>Etluskonkurss „Raamatukogu – raamatu kodu“. 36</p> <p>Peakorraldaja Luunja Keskkool. 52</p> <p>Kunstikonkurss „Raamat ja raamatumärk“. 52</p> <p>Peakorraldaja Luunja Keskkool. 43</p> <p>Kodukandi kirjarahva tutvustustuur. Anti Saare kohtumine Luunja lasteaed Midrimaa lastega. Korraldas Luunja raamatukogu. 16</p> <p>Üks kord nädalas toimub Lohkva Loovustuba kahes vanusegrupis 7-9 aastastele ja 10-15 a.</p>	<p>55</p> <p>5</p> <p>30</p> <p>33</p> <p>80</p> <p>35</p> <p>90</p> <p>62</p> <p>25</p> <p>21</p> <p>8</p> <p>36</p> <p>52</p> <p>43</p> <p>16</p>
<p><b>Lähte</b></p>	<p>Lastekaitsepäev Lohkvas. Luunja valla suur ühisüritus. 60</p> <p>Karl Eduard Söödi lasteluule aastaauhind. Osalemine žürii töös ja eeskavas etteaste Lohkva raamatukogu etlejatelt. 13</p> <p>Jõulumaa. Õpitoad ja AIDAKINO lastele. Koostöös MTÜ Luunja Raamatukogude Tegevuste Selts ja Lohkva Loovustuba. 49</p> <p>Kooli ansambli „Neljas rubiin“ kontsert. Kirjanik Mika Keränen kohtus 4.-5-ndate klasside õpilastega. 88</p> <p>Ettelugemisvõistluse „Kus hundist räägitakse“ eelvoor. 9</p> <p>Pärimuskultuuriaasta „Muinasjutukuu“ 38</p> <p>Eesti kirjanike tuur raamatukogudes. 46</p> <p>113</p>	<p>60</p> <p>13</p> <p>49</p> <p>88</p> <p>9</p> <p>38</p> <p>46</p> <p>113</p>

<b>Lümati</b>	Advendihommikud 6 korda. Põhjamaade kirjandusnädal. Üritusi ei toimunud	17
<b>Maarja- Magdaleena</b>	Emakeelepäeva aktus ja J. Mägiste konkursi auhindade üleandmine. Muinasjutukuu tähistamine omaloominguvõistlusega. Raamatu ja roosi päev. Matemaatikanädala viktoriin. Lauamänguõhtu. Vaheaja raamatukoguring. Muinasjutuhommikud Kirjanik Reeli Reinausiga kohtumine.	70 2  35 14 19 91 46
<b>Melliste</b>	Kohtumine Contraga Melliste Algkoolis. Hennamaalingute õpituba. Sinasõbraks raamatuga – 1. kl. kinkeraamat. Raamat kaaslaseks – 6. kl. kinkeraamat. Lasteaiarühmade külastused.	 60 10 19 60
<b>Nõgiaru</b>	Üritusi ei toimunud	
<b>Nõo</b>	Nõgiaru lasteaed tutvumas Nõo raamatukoguga Nõo lasteaia 2 rühma tutvumas raamatukoguga külas lastekirjanik Siiri Laidla Kammeri kooli 9kl.õpilased tutvumas raamatukoguga ja selle tööga. Vestlus "Kodumaa sünnipäev" Tutvumine Eesti sümboolikaga. Vestlus "Eesti kommetest, tähtpäevadest ja traditsioonidest" Vestlus "Helkuriga sõbraks" Põhjala kangelased: ettelugemised: Siiri lood ja Nordqist Pettsoni jõulud". Nõo kooli 3 A ,B ja C kl. õpilased tutvumas raamatukoguga ja kohtumas jõuluvanaga.	12  33  21 12 14 16  16 15 21  69
<b>Pala</b>	Bib.ülevaated uudiskirjandusest 1.- 6.kl. õpilastele, 9 korda. Loodusraamatute tutvustus loodusingile , 2 korda. Külas kirjanik Reeli Reinaus. Osavõtt Alatskivi raamatukogu projektist "Lugedes lossi" - Pokumaa külastus ja lossipidu Alatskivil. Jutu- ja meisterdamishommikud lasteaia vanemale rühmale "Jänese-eri", "Aiaelu saladused", "Kosmosehommik".	65  28 103  6 14

<b>Piirissaare</b>	Jõuluhommik lasteaia nooremale rühmale "Reis Lõunamaale" koostöös 2.kl.õpilaste ja õpetajaga.	20
	Paberist jõulukaunistuste õpituba, 4 korda	16
	Muinasjuttude lugemine	6
<b>Puhja valla rk.</b>	Vestlus - Meie ilus emakeel.	10
	Munadepühade tähistamine.	22
	Ettelugemised: hundijutud.	18
<b>Rannu</b>	Mardijooksu kombed.	14
	Järjehoidjate valmistamine ja lamineerimine.	14
	Võilill.	13
<b>Roiu</b>	Ettelugemisvõistluseks valmistumine ja hundijuttude ettelugemine.	13
	Talgupäev Rannu kalmistul ja Vabadusõja mälestussamba taastamise lugu. 8.-9-kl.	15
<b>Rõngu valla rk.-d</b>	Eesti keel on emakeel.	17
	Laste koostatud raamatute esitlus ja näituse avamine.	22
	Ettelugemised ja tutvumised raamatukoguga	39
<b>Tabivere</b>	Valguta lasteaia lastele ettelugemised, küsimustevastuste hommik, raamatukogutunnid.	50
	Need imelised muinasjutud.	11
	Matk Sika surnuaiale.	9
<b>Tammistu</b>	Luuletused kodumaast.	8
	Tartumaa XVII lasteraamatupäev „Meie Eesti“.	63
	Emakeelekuu viktoriin Tabivere põhikooli õpil.	122
	Kohtumine kirjanik Mika Keräneniga.	125
	Energia ja helid – 1.-2.kl.	30
	Tabivere põhikooli 8.-kl.õpilaste heategu – järjehoidjad lugejatele	11
<b>Tõrvandi</b>	Üritusi ei toimunud.	
	Tõrvandi lasteaia Sipelgate rühma vastukülaskäik raamatukokku. Muinasjutt "Rohutirts ja tigu".	21
	Raamatukogutunnid rebasest, hundist, kelladest, kuust emakeelepäeva tähistamine lasteaia Ritsikate ja Lepatriinude rühmale- 9 korral.	167
Tõrvandi raamatukogu ja Ülenurme Gümnaasiumi 4.b klassi heategevusprojekti "Aita lastel teha head" raames üleskutse kinkida Eesti 100. sünnipäeva ja Ülenurme Gümnaasiumi algklasside maja valmimise puhul Ülenurme Gümnaasiumi raamatukogule lasteraamatuid.	18	
Ekskursioon Haapsallu Iloni Imedemaale, teemaks Ilon Wiklandi elu, kunsti- ja kirjanduslik looming	18	

<b>Vara</b>	Ülenurme Gümnaasiumi 4.b klassiga. Tublimate suvelugejate väljasõit Pokumaale, Pokude meisterdamise õpitoast ja matkast osavõtt.	20
	Päike ja Pilv projektis Meie Väike Raamatukogu osavõtt- lugemispesa 1.- 2. klass.	25
	Kohtumine Heiki Vilepiga.	55
	Suvelugemise „ Lugeses lossi” laste lõpuüritus Liivi Muuseumis ja lossis.	10
<b>Varnja</b>	M. Prišvini jutud loomadest.	6
	250.a. Ivan Krõlovi sünnist.	7
	90.a. Eno Raua sünnist.	7
<b>Vedu</b>	Emadepäev, lipupäev ja šokolaadipäev, 3 üritust. Loeme koos koeraga, 2 kohtumist.	17
	Valmistame jõulupostkaarte- kogupereüritus.	38
<b>Võnnu</b>	Eno Raua sünniaastapäeva tähistamiseks 2 üritust.	60
	Ettelugemispäeva üritused 4 lasteaia rühmale.	
	Väikese nõia ja Kunksmoori päevad -O. Preussleri raamatute tutvustamine, Väikese nõia ja	40
	Kunksmoori lugu klasside kaupa 1.-6 klass.	60
	Loometööde näitus.	40
	Kunksmoori taimetarkusi – Eha Võso Tartumaa etlejate konkurs.	20
<b>Võõpste</b>	Informiin.	
	Ettelugemised 2 korda.	4
	Rahvusvaheline lasteraamatupäev viktoriiniga.	13
		4
<b>Välgi</b>	Raamatusõprade sõbrapäev, emakeelepäev, jõuluootus, osalesid nii täiskasvanud kui lapsed	64
<b>Äksi</b>	Raamatukogus tegutseb 2 korda nädalas mobiilne noortekeskus.	
<b>Ülenurme</b>	Ettelugemine Henno Käo „ Arvutialune“.	25
	Tutvumistunnid raamatukoguga.	50
	Töötuba punutud paelast järjehoidja valmistamine.	15
<b>Nina</b>	„Näärivana ootel.“ -valisime ja lugesime talve luuletusi ja laule.	2
<b>Kambja</b>	Etlusvõistlus „Isamaa ja emakeel“ (I – IV kl õpilastele, koostöös Kambja kooliga).	34
	Näitus „100 aastat asjalikku Eestit“ (koostöös Kambja kooliga) lugemissaalis – ajatelje põhimõttel koostatud näitusel eksponeeriti igale aastale iseloomulikke asju (sh ka trükiseid raamatukogult).	170
	Näitus „Vana on uus“ (koostöös Kambja kooliga) lugemissaalis – Kambja noored ja vanad tõid vaatamiseks vanu asju, mida pered on kas	

	taastanud või taaskasutuse korras muul otstarbel kasutama hakanud.	
	Vladislav Koržetsi kohtumine lugejatega Kambja raamatukogu 105. aastapäeva puhul	150 120
<b>Kõrveküla /Härma</b>	Raamatukogutunnid Nukitsa konkursi raamatud, parimad lasteraamatud jne. 18 korral. Tartumaa koolide 4-ndate klasside ettelugemisvõistluse eelvoor	321 24
<b>Kokku</b>	<b>222 üritust</b>	6025

### **LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine**

Tartumaal teenindati 2018. aastal lugejaid koos keskraamatukoguga kokku 52 rahvaraamatukogus, neist 4 vallaraamatukogus ja 9 haruraamatukogus. Ühinenud rahva- ja kooliraamatukogusid oli 8. Koostöö jätkus ka Tartu linna haldusalasse kuuluva Ilmatsalu raamatukoguga teavikute komplekteerimise ja täiendkoolituse vallas. Kõrveküla raamatukogu koordineerib ka Tartumaal asuva kuue kooliraamatukogu tööd, toimusid ühised teabepäevad. Kõrveküla raamatukogu nõustas ja õpetas uusi raamatukogutöötajaid raamatukoguprogrammi, lugejate teenindamise ja aruandlusega seotud küsimustes, täiendas koduloolist andmebaasi kirjetega Tartumaa kohta.

Aasta jooksul korraldati koostöös Eesti Rahvusraamatukogu ja ETKA Andrased ja teiste koostööpartneritega kokku 11 koolitus-teabepäeva, teemadeks EV 100 ja A.H. Tammsaare, kahepäevasel koolitusreisil tutvuti Ida-Virumaa kultuuriobjektide ja raamatukogudega. 60 raamatukoguhoidjat läbisid e-kodaniku juhendajate 2-päevase koolituse ja osaleti ka ETKA Andrased piirkondlikul koolitusel ja isikuandmete kaitse koolitusel. Koolituspäevadel oli kokku osalejaid 259. Kõik Tartumaa raamatukogud tähistasid erinevate üritustega Eesti Vabariigi juubeliaastat ja kultuuripärandi aastat. Kunsti-, foto- ja käsitöönäitusi korraldati keskraamatukogus 8, suunati rändnäitusi teistesse maakonna raamatukogudesse. Lastele korraldati koostöös Tabivere raamatukoguga XVII Tartumaa lasteraamatupäev "Meie Eesti".

2017.aasta lõpus väljakuulutatud ja kuni 15. veebruarini 2019 kestnud Eesti Vabariigile kingitusena eesti autorite kirjutatud raamatute lugemise konkurss elavdas eesti kirjanduse lugemist. Kokku võttis konkursist osa 160 lugejat 25 raamatukogust.